

Bureaustudie Ecologie

**Warmteontvangststation Vattenfall te
Oegstgeest**

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0475588.100
definitief revisie 00
3 juli 2023

Bureaustudie Ecologie

Warmteontvangstation Vattenfall te Oegstgeest

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0475588.100
documentnummer 475588-ECO-BS-WOS-001
definitief 00
3 juli 2023

Auteur

Opdrachtgever

LdM C.V.
Concourslaan 17
9727 KC Groningen

Gecontroleerd:

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum	beschrijving	vrijgave
3 juli 2022	definitief	

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Project	1
1.2	Bureauonderzoek ecologie WOS-locatie	2
1.3	Doel en onderzoeksvragen	2
1.4	Leeswijzer	3
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Soortbescherming	4
2.3	Gebiedsbescherming	5
2.3.1	Natura 2000	5
2.3.2	NNN en beschermd gebieden categorie 1 en 2	5
2.3.3	Ganzenrustgebied	6
2.3.4	Strategische reservering natuur	6
2.4	Bescherming van houtopstanden	6
3	Methodiek	8
3.1	Bureauonderzoek	8
3.2	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
4	Resultaten	10
4.1	Gebiedsbeschrijving	10
4.2	Beschermd soorten	11
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	11
4.2.2	Ecologische bevindingen	13
4.2.2.1	Vogels	13
4.2.2.2	Vleermuizen	14
4.2.2.3	Overige (land)zoogdieren	14
4.2.2.4	Amfibieën	15
4.2.2.5	Reptielen	16
4.2.2.6	Libellen	16
4.2.2.7	Dagvlinders	16
4.2.2.8	Weekdieren	17
4.2.2.9	Vaatplanten	17
4.3	Samenvatting beschermd soorten	19
4.4	Beschermd gebieden	20
4.4.1	Gebiedsbescherming: Natura 2000-gebieden	20
4.4.2	Natuur Netwerk Nederland (NNN)	21
4.4.3	Beschermd grasland in de bollenstreek, belangrijke weidevogelgebieden en groene buffer (beschermingscategorie 1 en 2)	22
4.4.4	Ganzenrustgebied	24
4.4.5	Strategische reservering natuur	25

4.5	Houtopstanden	26
5	Toetsing	28
5.1	Effectbepaling plan	28
5.2	Effecten op beschermd soorten	28
5.2.1	Vogels	28
5.2.2	Weekdieren	29
5.2.3	Vaatplanten	29
5.3	Effecten op beschermd gebieden	30
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	30
5.3.2	Effecten op NNN	30
5.3.3	Beschermd grasland in de bollenstreek, belangrijke weidevogelgebieden en groene buffer (beschermingscategorie 1 en 2)	30
5.3.4	Ganzenrustgebied	30
5.3.5	Strategische reservering natuur	30
5.4	Houtopstanden	30
6	Bronnen	31

Bijlage 1 Wettelijk Kader

Conclusies en advies

In opdracht van N.V. Nederlandse Gasunie heeft Antea Group een ecologische bureaustudie in het kader van de Wet natuurbescherming opgesteld ten behoeve van de realisatie van een warmteontvangststation (WOS) voor het Gasunie project 'WarmtelinQ Rijswijk-Leiden, lot F'. Het projectgebied is gelegen ten noordwesten van knooppunt Leiden-West (kruising A44 en N206). De ligging van het projectgebied is in figuur 1.1 weergegeven. Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden worden geen watergangen gedempt. Mogelijk worden enkele jonge bomen gekapt. De uitvoeringsperiode van de werkzaamheden is nog onbekend.

Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat de ingrepen niet in strijd zijn met de Wet natuurbescherming, het beleid van het Natuurnetwerk Nederland en het beschermingsregime van provinciaal beschermde natuurgebieden. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde bureaustudie en een veldinspectie vanaf openbaar terrein, waarbij de locatie zelf niet grondig geïnspecteerd is. Onderhavig rapport betreft derhalve geen volledige natuurtoets.

Conclusies: Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat Natura 2000-gebieden zijn gelegen op tenminste 3 kilometer van het projectgebied. Gezien de relatief kleine en kortdurende ingreep, de afstand en tussenliggende afschermdende elementen (zoals bebouwing en wegen) kunnen effecten door storingsfactoren zoals verdroging, versnippering, of verstoring door geluid, licht en trillingen op voorhand worden uitgesloten. Om te bepalen of er sprake is van (significant) negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden als gevolg van de stikstofemissie door het project, dient een nadere beschouwing uitgevoerd te worden middels een AERIUS berekening en mogelijk daaruit volgende vervolgstappen zoals een ecologische voortoets en passende beoordeling.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het projectgebied is buiten het NNN gelegen. De Provincie Zuid-Holland kent geen beleid omtrent externe werking op NNN. Effecten van werkzaamheden buiten de begrenzing van het NNN worden daarom niet getoetst. Er zijn geen vervolgstappen benodigd ten behoeve van het NNN.

Beschermd grasland in de bollenstreek, belangrijke weidevogelgebieden en groene buffer

Het projectgebied is niet gelegen in beschermd grasland in de bollenstreek, belangrijke weidevogelgebieden of groene buffer. Negatieve effecten op deze gebieden worden uitgesloten gezien de relatief kleine ingreep, de afstand en tussenliggende afschermdende elementen (zoals bebouwing en wegen).

Ganzenrustgebied

Het projectgebied is niet gelegen in een ganzenrustgebied. Negatieve effecten op deze gebieden worden uitgesloten gezien de relatief kleine ingreep, de afstand en tussenliggende afschermdende elementen (zoals bebouwing en wegen).

Strategische reservering natuur

Het projectgebied is een gebied aangemerkt als strategische reservering natuur. Negatieve effecten op deze gebieden worden uitgesloten gezien de relatief kleine ingreep, de afstand en tussenliggende afschermdende elementen (zoals bebouwing en wegen)

Houtopstanden

Het projectgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Oegstgeest en Leiden. Houtopstanden binnen de bebouwde kom vallen niet onder het beschermingsregime van de Wnb. Binnen de bebouwde kom grenzen gelden voor het kappen van bomen de regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente.

In tabel 1 zijn de vervolgstappen ten behoeve van de gebiedsbescherming en houtopstanden samengevat.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming en beschermde houtopstanden vanuit de Wnb.

	Natura 2000	NNN	Provinciaal beschermde natuurgebieden	Beschermde Houtopstanden (Wnb)
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Mogelijk (stikstof)	Nee	Nee	Nee
Effecten?	Mogelijk	Nee	Nee	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Ja, AERIUS berekening uitvoeren	Nee	Nee	Regels omtrent bomenkap in gemeentelijke APV nagaan.
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming en houtopstanden (Wnb)?	Mogelijk	Ja	Ja	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in en binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden:

- Vogels met een jaarrond beschermd nest (mogelijke nestplaatsen aanwezig);
- Algemene broedvogels (waarschijnlijk broedplaatsen aanwezig);
- Platte schijfhoren (mogelijk leefgebied aanwezig);
- Glad biggenkruid, groot spiegelklokje en tengere distel (mogelijk groeiplaatsen aanwezig).

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in projectgebied?	Is er sprake van een overtreding?	Is een ontheffing noodzakelijk	Is het plan uitvoerbaar?
Jaarrond beschermde broedvogels	Huiswaluwtel op buitenruimte naastgelegen kantoorgebouw	Nee, til wordt niet aangetast en geen significante effecten van verstoring	Nee	Ja
Algemene broedvogels	Mogelijk broedvogels aanwezig	Nee, indien buiten het broedseizoen wordt gewerkt	N.v.t.	Ja, indien buiten het broedseizoen wordt gewerkt

		of voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied ongeschikt wordt gemaakt en wordt gecontroleerd op broedvogels.		of voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied ongeschikt wordt gemaakt en wordt gecontroleerd op broedvogels.
Platte schijfhoren	Mogelijk leefgebied in aangrenzende watergangen	Nee, mits watergangen niet worden aangetast	Nee, mits watergangen niet worden aangetast	Ja, mits watergangen niet worden aangetast
Tengere distel, glad biggenkruid en groot spiegelklokje	Mogelijke groeiplaatsen binnen projectgebied	Ja, indien groeiplaatsen aanwezig zijn	Nader te bepalen	Nader te bepalen a.d.h.v. resultaten nader onderzoek (evt. ontheffingsaanvraag en mitigerende maatregelen)

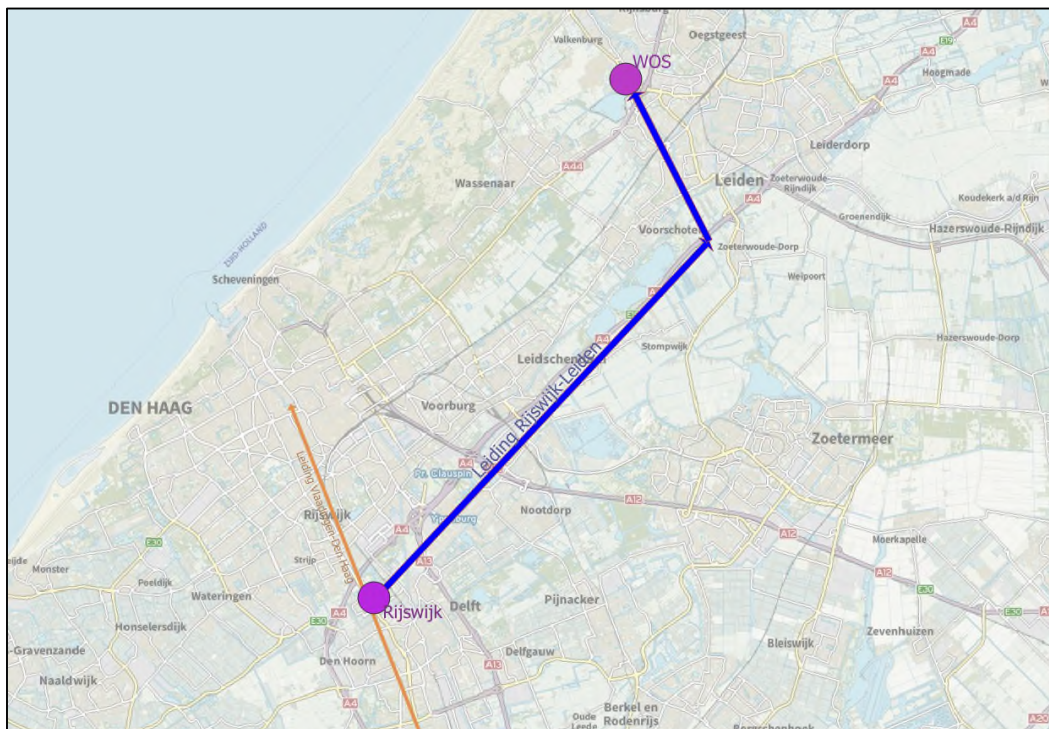
Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage I staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

1 Inleiding

1.1 Project

LdM C.V., werkend onder de handelsnaam WarmtelinQ en een onderdeel van Gasunie, is voornemens om de toekomstige warmtetransportleiding WarmtelinQ Vlaardingen – Den Haag ter hoogte van Rijswijk door te trekken naar Leiden. Dit project wordt WarmtelinQ Rijswijk - Leiden genoemd. Beide projecten maken deel uit van het toekomstige bovenregionaal warmtetransportnet in Zuid-Holland. Het doel van de warmtetransportleiding Rijswijk - Leiden is de verduurzaming van zowel de bestaande als toekomstige warmtelevering in Leiden en het aanbieden van restwarmte aan toekomstige warmtedistributienetten in de gemeenten langs het toekomstige tracé (Den Haag, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar, Katwijk, Zoeterwoude, Leiderdorp, Leiden en Oegstgeest). De leiding takt in Rijswijk af van de warmtetransportleiding Vlaardingen-Den Haag waarvoor Provinciale Staten in oktober 2021 reeds een provinciaal inpassingsplan hebben vastgesteld. Het tracé zal meerdere gemeenten doorkruisen om in Leiden te kunnen aansluiten op het bestaande warmtedistributienet aldaar. De warmtetransportleiding bestaat feitelijk uit twee leidingen (een aanvoer- en een retourleiding), een pompstation en een warmteoverdrachtstation (WOS) bij de aansluiting op het bestaande warmtenet in Leiden. Het start- en eindpunt van de leiding met een grove verbindingsslijn is in Figuur 1.1 weergegeven.

Figuur 1.1: start- en eindpunt WarmtelinQ Rijswijk-Leiden. Bron ondergrond: TopoPlus.

Het project WarmtelinQ Rijswijk-Leiden is onderverdeeld in verschillende loten. Het onderhavige rapport heeft betrekking op de geplande bouw van het WOS te Oegstgeest, welke gelegen is aan het uiteinde van lot F.

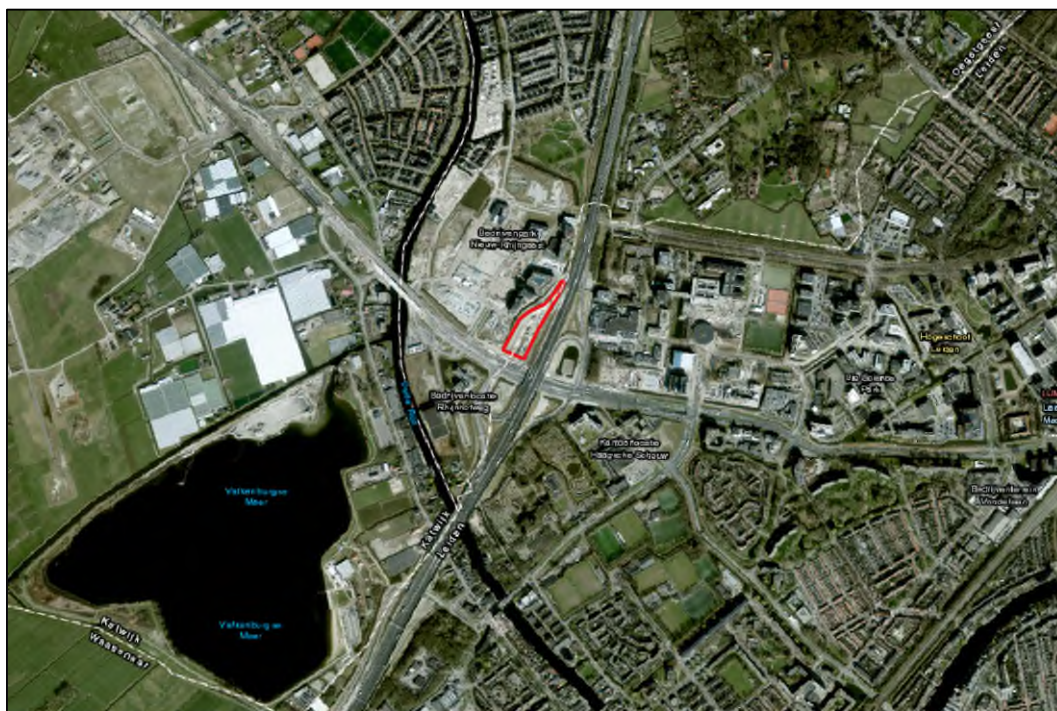

1.2 Bureauonderzoek ecologie WOS-locatie

In opdracht van LdM C.V. heeft Antea Group een ecologische bureaustudie in het kader van de Wet natuurbescherming opgesteld ten behoeve van de realisatie van het warmteontvangststation (WOS) te Oegstgeest. Het projectgebied is gelegen ten noordwesten van knooppunt Leiden-West (kruising A44 en N206).

De ligging van het projectgebied is in figuur 1.1 weergegeven.

Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden worden geen watergangen gedempt. Mogelijk worden enkele jonge bomen gekapt. De uitvoeringsperiode van de werkzaamheden nog onbekend.

Figuur 1.1: Ligging van het projectgebied (rood) (bron achtergrond: Esri).

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming, Natuur Netwerk Nederland en provinciaal beschermde natuurgebieden). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van voorliggende bureaustudie. In deze rapportage zijn de resultaten van de bureaustudie flora en fauna beschreven.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende bureauonderzoek is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden, het Natuur

Netwerk Nederland en provinciaal beschermde natuurgebieden) en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing/vergunning noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van de voorgenomen activiteit? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Wnb een ontheffing aangevraagd te worden?
- Komen in de beïnvloedingszone van het projectgebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De bureaustudie is als volgt opgebouwd:

- De bureaustudie begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende bureaustudie;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de bureaustudie en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de bureaustudie;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het projectgebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming, het NNN en provinciaal beschermde natuurgebieden.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende bureaustudie.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuur Netwerk Nederland'. De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermden nesten aanwezig zijn in het projectgebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermden nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermden nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.5 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in artikel 3.10, bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B(1 en 2) en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.10 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie. Het voorgaande geldt echter niet indien de soorten zijn vrijgesteld door het bevoegd gezag.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een voortoets en/of passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 NNN en beschermde gebieden categorie 1 en 2

Naast Natura 2000-gebieden heeft de provincie Zuid-Holland aanvullende beschermde natuurterreinen en landschapselementen aangewezen. Voor deze gebieden zijn in de Provinciale omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland beleidsregels opgenomen om die gebieden te

beschermen. Dit betreft stiltegebieden en beschermingsgebieden met beschermingscategorie 1 en 2. Onder beschermingscategorie 1 vallen het NNN, kroonjuweel cultureel erfgoed en beschermd grasland in de bollenstreek. Onder beschermingscategorie 2 vallen belangrijk weidevogelgebied, groene buffer en recreatiegebied.

De bescherming van de stiltegebieden en de gebieden met beschermingscategorie 1 of 2 berust niet altijd op de ecologische waarden van het gebied, maar komt tevens ook voort uit cultuurhistorische, milieu-, of belevingswaarden van het gebied. In de onderhavige natuurtoets wordt enkel getoetst aan de beschermde gebieden met ecologische relevantie. Dit betreffen het NNN, beschermd grasland in de bollenstreek (van belang voor weidevogels), belangrijk weidevogelgebied en de groene buffer.

Beschermingsgebieden met categorie 1 liggen veelal buiten bestaand stads- en dorpsgebied, maar soms ook daarbinnen. Ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden met beschermingscategorie 1 zijn in beginsel alleen mogelijk voor zover ze bijdragen aan het behoud of de ontwikkeling van de specifieke waarden. Voor beschermingscategorie 2 gebieden geldt dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, maar dat het in stand houden van de specifieke waarden van deze gebieden in acht moeten worden genomen.

2.3.3 Ganzenrustgebied

Verder heeft de provincie Zuid-Holland gebieden aangewezen als ganzenrustgebied. Ganzenrustgebieden zijn begrensde percelen landbouwgrond waar overwinterende beschermde inheemse ganzen ongehinderd kunnen foerageren gedurende de periode van 1 november tot 1 april. In de bijlage van de Subsidieregeling Groen Zuid-Holland 2016 is een kaart met de ligging van de ganzenrustgebieden opgenomen.

2.3.4 Strategische reservering natuur

Tot slot hebben bepaalde gebieden de status 'Strategische reservering natuur' gekregen. Deze gebieden zijn mogelijk benodigd om de Europese doelstellingen voor het Natuurnetwerk Nederland te behalen. Echter zijn er nog niet voldoende financiële middelen beschikbaar om deze veelal agrarische gebieden om te vormen tot NNN-gebieden. Op een later moment zullen deze gebieden worden omgevormd tot NNN of, indien blijkt dat de doelstellingen behaald kunnen worden zonder deze gebieden bij het NNN te betrekken, de status strategische reservering natuur verliezen. Tot die tijd zijn deze gebieden volledig voor de agrarische functie te gebruiken. Andere functies die leiden tot waardevermeerdering ten opzichte van de agrarische functie worden daar geweerd.

2.4 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom Wnb en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m². Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van deze bureaustudie.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens de bureaustudie ([paragraaf 3.2](#)) van voorliggende bureaustudie. In [paragraaf 3.3](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het projectgebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het projectgebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2018-2023 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het projectgebied. Daarnaast is gebruikt gemaakt van de digitale verspreidingsatlas (Verspreidingsatlas, 2023). Deze atlas maakt gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het projectgebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het projectgebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het projectgebied ten opzichte van het NNN is de provinciale website geraadpleegd. Om een indruk te krijgen van de aard van het plangebied is een korte veldinspectie vanaf de openbare weg uitgevoerd.

3.2 Effectbeoordeling en advies vervoltraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is en of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het projectgebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) ingegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie, waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van beschermde gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNB in de omgeving van het projectgebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied betreft een braakliggend terrein ten noordwesten van knooppunt Leiden-West. Aan de oostzijde van het projectgebied is de A44 gelegen. Ten zuiden van het projectgebied loopt de N206. Het projectgebied is gelegen op het recent tot stand gekomen bedrijventerrein Nieuw-Rhijngest. Op verschillende locaties op het bedrijventerrein vinden nog werkzaamheden plaats.

Het projectgebied zelf betreft een braakliggend terrein waar de afgelopen jaren verschillende werkzaamheden plaatsgevonden hebben. Het terrein bevat spaarzame pioniersvegetatie en enkele jonge aangeplante bomen. Aan de westzijde van het projectgebied loopt een doodlopend fietspad met daarnaast een watergang. Tussen de A44 en het projectgebied loopt tevens een watergang.

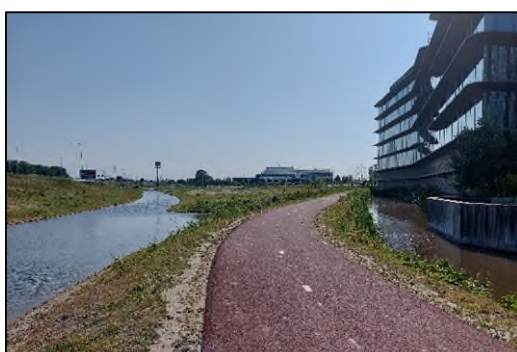
Figuur 4.1. Ligging van het projectgebied (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

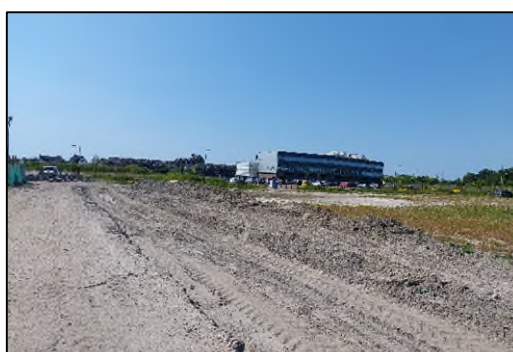
Figuur 4.2. Het projectgebied met links de A44.

Figuur 4.3. Braakliggend terrein in het projectgebied.

Figuur 4.4. Fietspad en bedrijven ten westen van het projectgebied.

Figuur 4.5. Het omliggende bedrijventerrein.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het tracé in de afgelopen 5 jaar diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV-onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het tracé (binnen een straal van 2,5 kilometer) die in de NDFP door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFP, 2018-2023).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
	Kerkuil	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Wespendief	X		
	Zwarte wouw	X		
Zoogdieren	Vleermuizen ²		X	
	Damhert			X
	Eekhoorn			X
	Waterspitsmuis			X
Amfibieën	Rugstreepad		X	
	Alpenwatersalamander			X
	Vroedmeesterpad ³			X
	Vuursalamander ³			X
Reptielen	Ringslang			X
Insecten - libellen	Gevlekte witsnuitlibel		X	
Insecten – dagvlinders	Grote vos			X
Weekdieren	Platte schijfhoren		X	
Vaatplanten	Glad biggenkruid			X
	Groot spiegelklokje			X
	Kartuizer anjer ³			X
	Kluwenklokje ³			X
	Muurbloem			X
	Tengere distel			X
	Wolfskers ³			X

¹Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van de e(paragraaf 4.2.2).

²Vleermuizen: Baard/Brandts vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis

³Betreft soort waar binnen invloedssfeer van werkzaamheden populaties buiten het natuurlijke verspreidingsgebied aanwezig zijn (zie onderstaande toelichting).

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort is vervolgens nagegaan of de omgeving van het tracé een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet. Tevens zijn soorten die niet bekend aanwezig, maar mogelijk wel verwacht aanwezig zijn, toegevoegd.

In de omgeving van het projectgebied komen door uitzettingen zichzelf handhavende populaties van de vroedmeesterpad (RAVON, 2022b) en vuursalamander (RAVON, 2022c; Gubbels, 2009) voor. Tevens zijn uitgezaaide exemplaren van de Kartuizer anjer, het kluwenklokje en de wolfskers bekend in de omgeving van het projectgebied. Deze bevinden zich met name in de bebouwde kom van Leiden. Dergelijke populaties genieten geen wettelijke bescherming, aangezien het niet gaat om populaties gelegen in het natuurlijke verspreidingsgebied. Voor deze soorten is de zorgplicht van toepassing.

4.2.2 Ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het projectgebied. Er is naast verspreidingsgegevens van soorten (NDFF, 2018-2023) gebruik gemaakt van lucht- en omgevingsfoto's om een indruk te krijgen van de mate van geschiktheid van de omgeving als leefgebied voor beschermde soorten. Tevens is een kort veldbezoek uitgevoerd. Dit veldbezoek is uitgevoerd door een ecologisch deskundige op 15 juni 2023, bij zonnig droog weer, een temperatuur van 24 °C en een windkracht van 1 Bft.

4.2.2.1 Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten (zie tabel 4.1) waargenomen in de omgeving van het projectgebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats (normaliter) altijd een ontheffing moet worden aangevraagd.

In en nabij het projectgebied staan slechts enkele bomen, welke jonge aanplant van 2 tot 3 meter hoog betreffen. In deze bomen zijn geen nesten aangetroffen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer, wespandief en zwarte wouw kan hierdoor worden uitgesloten. Voor de ooievaar is tevens geen nestgelegenheid aanwezig vanwege het ontbreken van geschikte nestpalen. Dankzij de stedelijke ligging van het projectgebied is geen geschikt habitat voor de steenuil en kerkuil aanwezig. De nabijgelegen bebouwing is ongeschikt voor de huismus en gierzwaluw vanwege de afwezigheid van dakpannen daken en overige geschikte holttes. De nabijgelegen gebouwen zijn tevens ongeschikt voor de slechtvalk vanwege de beperkte hoogte en het ontbreken van geschikte richels. Voor de grote gele kwikstaart is geen geschikte broedgelegenheid aanwezig vanwege het ontbreken van stromend water met geschikte nissen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten wordt uitgesloten.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vlak buiten het projectgebied is een huiszwaluwtil waargenomen, op de buitenruimte van het kantoor aan de westzijde. Voor deze soort is in de directe omgeving niet direct alternatieve nestgelegenheid aanwezig, waardoor jaarronde bescherming van de huiszwaluwtil gerechtvaardigd is.

Uit de bureaustudie is tevens naar voren gekomen dat soorten zoals koolmees, pimpelmees, grote bonte specht, boomklever, boomkruiper, gekraagde roodstaart, zwarte roodstaart, ekster en zwarte kraai in de omgeving van het projectgebied waargenomen zijn (NDFF, 2018-2023). De broedplaatsen zouden verstoring kunnen ondervinden als gevolg van de werkzaamheden. Gezien er in de omgeving van het projectgebied voldoende alternatieve broedgelegenheid aanwezig is, gelden er geen zwaarwegende ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. Er dient enkel rekening te worden gehouden met de broedperiode van deze soorten.

Effecten als gevolg van de werkzaamheden voor de huiszwaluw worden in hoofdstuk 5 uiteengezet.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

In de omgeving van het tracé kunnen algemene broedvogels aanwezig zijn. Er zijn watergangen aanwezig waarin watervogels zoals meerkoet, waterhoen en wilde eend kunnen broeden. Daarnaast zijn er bomen waarin struweelvogels zoals winterkoning, merel, zanglijster en roodborst tot broeden kunnen komen. Er dient in het broedseizoen rekening gehouden te worden met deze algemene broedvogels.

Effecten als gevolg van de werkzaamheden op algemene broedvogels worden in hoofdstuk 5 uiteengezet.

4.2.2.2 Vleermuizen

Uit de bureaustudie blijkt dat diverse vleermuissoorten binnen een straal van 2,5 km van het projectgebied voorkomen (NDFF, 2018-2023).

Verblijfplaatsen

Binnen het projectgebied zijn geen gebouwen aanwezig waardoor verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten binnen het plangebied uitgesloten kunnen worden. De naastgelegen bebouwing is tevens ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege het ontbreken van geschikte invliegopeningen. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten wordt uitgesloten.

Binnen het projectgebied en in de directe omgeving hiervan zijn meerdere jonge bomen aanwezig. Deze bomen zijn te klein om geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen te bevatten. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten wordt uitgesloten.

Foerageergebied

Het volledige projectgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Er is in de directe omgeving van het projectgebied voldoende alternatief en minstens even geschikt foerageergebied aanwezig. Het aanwezige foerageergebied in en binnen het projectgebied wordt daarom niet aangemerkt als essentieel foerageergebied. Aanwezigheid van essentieel foerageergebied is daarmee uitgesloten.

Vliegroutes

In de omgeving van het projectgebied zijn meerdere lijnvormige elementen aanwezig welke kunnen dienen als vliegroute-ondersteuning of oriëntatiepunt in vliegroutes voor diverse soorten vleermuizen. Een aantal van deze elementen zijn mogelijk essentieel gezien er geen vergelijkbare lijnvormige structuren aanwezig zijn in de directe omgeving. Dit betreffen de Oude Rijn ten westen en zuiden van het projectgebied, maar ook de nabijgelegen grote wegen. Gezien deze elementen niet worden aangetast, er op de grote wegen al veel lichtverstoring aanwezig is en afscherpende elementen tussen het projectgebied en de Oude Rijn, kunnen negatieve effecten op mogelijk essentiële vliegroute-ondersteuning op voorhand uitgesloten worden.

4.2.2.3 Overige (land)zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat diverse beschermde landzoogdieren binnen een straal van 2,5 km van het projectgebied voorkomen (NDFF, 2018-2023). Dit betreffen het damhert, de eekhoorn en de waterspitsmuis.

Damhert

Het damhert leeft bij voorkeur in loofbossen en gemengde bossen met een dichte ondergroei en voldoende grassen, maar ook in naaldbossen en randzones bij gras- en akkerlanden. Het damhert maakt geen gebruik van vaste verblijfplaatsen (Zoogdiervereniging, z.d.). Dankzij de stedelijke ligging van het projectgebied, de afwezigheid van bossen en grasvelden en de hoge mate van verstoring kan aanwezigheid van het damhert worden uitgesloten.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in bosachtige biotopen. Ze leven in verschillende bostypen maar ook in tuinen, parken en houtwallen. Zolang er voldoende voedsel beschikbaar is komen ze ook voor in bebouwd gebied (Zoogdiervereniging, z.d.). Binnen het projectgebied en in de directe omgeving zijn geen bomen van voldoende grootte aanwezig om geschikt habitat voor de eekhoorn te betreffen. Tevens zijn geen andere geschikte voedselbronnen aanwezig. Aanwezigheid van de eekhoorn wordt uitgesloten.

Waterspitsmuis

De waterspitsmuis kan in allerlei typen grotere en kleinere wateren leven, zolang het water schoon is. Daarnaast is het belangrijk dat er een goed ontwikkelde onderwatervegetatie aanwezig is en een ruige oevervegetatie met voldoende schuilmogelijkheden (Zoogdiervereniging, z.d.). De watergangen in de omgeving van het plangebied bevatten onvoldoende oever- en onderwatervegetatie om geschikt habitat voor de waterspitsmuis te betreffen. Tevens staan de watergangen niet in verbinding met geschikt habitat voor de waterspitsmuis en is er veel verstoring aanwezig voor deze relatief schuwe soort. Aanwezigheid van de waterspitsmuis wordt uitgesloten.

4.2.2.4 Amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat diverse beschermde amfibieënsoorten binnen een straal van 2,5 km van het projectgebied voorkomen (NDFP, 2018-2023). Dit betreffen de Alpenwatersalamander en de rugstreeppad.

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander plant zich voort in diverse kleine, geïsoleerde watertypen, zoals (bos)poelen, vennen, vijvers en sloten. Daarnaast plant de soort zich met name in Limburg ook voort in bronbeekjes, karresporen en veedrinkpoelen. Het landhabitat bevindt zich meestal op korte afstand, hooguit enkele honderden meters, van het voortplantingswater. De actieradius bedraagt circa 400 meter (RAVON, z.d.). De watergangen naast het projectgebied betreffen geen geschikt voortplantingshabitat voor de Alpenwatersalamander. De watergangen zijn relatief groot en bevatten weinig watervegetatie. Tevens ontbreekt geschikt landhabitat voor de soort in de vorm van bosschages of andere beschutte plekken. Aanwezigheid van de Alpenwatersalamander wordt derhalve uitgesloten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad komt voor in terreinen met natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek, zoals duinen, heideterreinen en bouwterreinen. De soort is echter ook te vinden in stabielere milieus, zoals akker- en graslanden. Het leefgebied van de rugstreeppad wordt gekarakteriseerd door laag begroeide en onbeschaduwde terreinen (BIJ12, 2017). In de omgeving van het projectgebied zijn diverse waarnemingen van de rugstreeppad bekend (NDFP, 2018-2023). De waarnemingen zijn gedaan in het agrarisch gebied ten noorden van het Valkenburgse Meer, op een kilometer afstand van het projectgebied. Alle waarnemingen zijn afkomstig van de overkant van de Oude Rijn. Door de ligging

van zowel de Oude Rijn en de N206 tussen de bekende locaties van rugstreeppad en de projectlocatie, wordt aanwezigheid van de soort uitgesloten, ondanks de aanwezigheid van geschikt habitat voor de soort. Deze twee elementen vormen een barrière voor de soort waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat de rugstreeppad het projectgebied kan bereiken.

4.2.2.5 Reptielen

Uit de bureaustudie blijkt dat één beschermde reptielensoort binnen een straal van 2,5 km van het projectgebied voorkomt (NDFF, 2018-2023). Dit betreft de ringslang.

Ringslang

De ringslang is een sterk aan water gebonden reptiel dat met name in de directe omgeving van beken, sloten, rivieren, meren, vijvers en poelen wordt aangetroffen. Geschikte wateren kunnen in laagveengebieden, struwelen, parken, natte heidegebieden, bossen en zelfs in bebouwd en agrarisch gebied gelegen zijn, zolang er maar voldoende dekking en zonplekken aanwezig zijn. De ringslang is in Nederland grotendeels afhankelijk van de aanwezigheid van broeihopen waarin de eieren tot ontwikkeling kunnen komen (RAVON, 2021). Uit bureauonderzoek is gebleken dat er één waarneming van de ringslang bekend is in een straal van 2,5 kilometer van het projectgebied, nabij het park Dorpsweide (NDFF, 2018-2023). Binnen het projectgebied en in de directe omgeving zijn geen broeihopen aanwezig. Tevens is er beperkte dekking voor de ringslang aanwezig en is het projectgebied ingesloten tussen grote wegen en een bedrijventerrein. Aanwezigheid van de ringslang wordt derhalve uitgesloten.

4.2.2.6 Libellen

Uit de bureaustudie blijkt dat één beschermde libellensoort binnen een straal van 2,5 km van het projectgebied voorkomt (NDFF, 2018-2023). Dit betreft de gevlekte witsnuitlibel.

Gevlekte witsnuitlibel

De gevlekte witsnuitlibel komt voor in de verlandingszones van laagveenmoerassen. Daarnaast komt de soort voor in vegetatierijke vennen en duinplassen. Dergelijk water is helder, ondiep (één meter of minder), matig voedselrijk en beschut gelegen (Vlinderstichting, 2022). Uit bureauonderzoek is gebleken dat waarnemingen van de gevlekte witsnuitlibel gedaan zijn in een vijver van het Leise Hout. Deze vijver is beschut gelegen te midden van een bosgebied. Bij de watergangen grenzend aan het projectgebied is geen beschutting aanwezig. Tevens bevatten de watergangen beperkte watervegetatie en zijn er geen verlandingszones aanwezig. Aanwezigheid van essentiële onderdelen van het leefgebied van de gevlekte witsnuitlibel wordt derhalve uitgesloten.

4.2.2.7 Dagvlinders

Uit de bureaustudie blijkt dat één beschermde vlindersoort binnen een straal van 2,5 km van het projectgebied voorkomt (NDFF, 2018-2023). Dit betreft de grote vos.

Grote vos

De grote vos leeft in vochtige open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Als waardbomen worden vooral iep en soms zoete kers of wilgensoorten gebruikt (Vlinderstichting, 2022). Uit bureauonderzoek is gebleken dat verspreid in de omgeving van het

projectgebied waarnemingen van de soort gedaan zijn. Binnen het projectgebied zijn geen vrijstaande (waard)bomen aanwezig. Aanwezigheid van essentiële onderdelen van het leefgebied van de grote vos wordt derhalve uitgesloten.

4.2.2.8 Weekdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat één beschermde weekdiersoort binnen een straal van 2,5 km van het projectgebied voorkomt (NDFF, 2018-2023). Dit betreft de platte schijfhoren.

Platte schijfhoren

De plate schijfhoren komt voor in zoet, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing. De soort leeft niet in verontreinigd of brak water (Stichting Anemoon, 2022). Uit bureauonderzoek is gebleken dat in de omgeving van het projectgebied waarnemingen van de soort gedaan zijn (NDFF, 2018-2023). De watergangen grenzend aan het projectgebied betreffen mogelijk geschikt habitat voor de platte schijfhoren, hoewel de watervegetatie in de watergang aan de oostzijde van het projectgebied minimaal is. Aanwezigheid van de platte schijfhoren kan niet worden uitgesloten.

Effecten als gevolg van de werkzaamheden op de platte schijfhoren worden in hoofdstuk 5 uiteengezet.

4.2.2.9 Vaatplanten

Uit de bureaustudie blijkt dat meerdere beschermde vaatplantsoorten binnen een straal van 2,5 km van het projectgebied voorkomen (NDFF, 2018-2023). Dit betreffen glad biggenkruid, groot spiegelklokje, muurbloem en tengere distel.

Glad biggenkruid

Het glad biggenkruid komt voor in akkers, zeeduin, bermen en grasland. De standplaats is zonnig, warm, open (pioniervegetatie) en droog met een voedselarme bodem. De bodem bestaat uit leem of leemarm zand (FLORON, 2022). Uit bureauonderzoek is gebleken dat waarnemingen in de afgelopen 5 jaar zijn gedaan in de omgeving van het projectgebied. Al deze waarnemingen komen van één specifieke locatie waar zich waarschijnlijk een populatie bevindt (NDFF, 2018-2023). Deze locatie is gelegen bij het Nationaal Smalpoormuseum (zie figuur 4.6). Het projectgebied is gelegen op 950 meter van deze locatie. Het projectgebied betreft geschikt habitat voor de soort gezien het een open, zonnig, braakliggend terrein met een zandbodem betreft. Zaden kunnen door de wind verspreid worden. Aanwezigheid van het glad biggenkruid binnen het projectgebied kan niet worden uitgesloten.

Effecten als gevolg van de werkzaamheden op glad biggenkruid worden in hoofdstuk 5 uiteengezet.

Groot spiegelklokje

Het groot spiegelklokje groeit op open, zonnige, vochtige, stikstofarme, matig voedselrijke bodems (zowel op zand, zavel, leem, lichte klei als löss en mergel). Ze groeit op zandige stroomruggen in rivierdalen, op open plekken van dijken en bermen, in graanakkers, op stoppelvelden en braakliggende terreinen (FLORON verspreidingsatlas, z.d.). Uit bureauonderzoek is gebleken dat in de omgeving van het projectgebied waarnemingen van de soort gedaan zijn in een veld op 1,2 kilometer ten noordwesten van het projectgebied (NDFF, 2018-2023). Het projectgebied betreft geschikt habitat voor de soort gezien het een open, zonnig braakliggend terrein met een zandbodem betreft. Zaden

kunnen door de wind verspreid worden. Aanwezigheid van het groot spiegelklokje binnen het projectgebied kan niet worden uitgesloten.

Effecten als gevolg van de werkzaamheden op het groot spiegelklokje worden in hoofdstuk 5 uiteengezet.

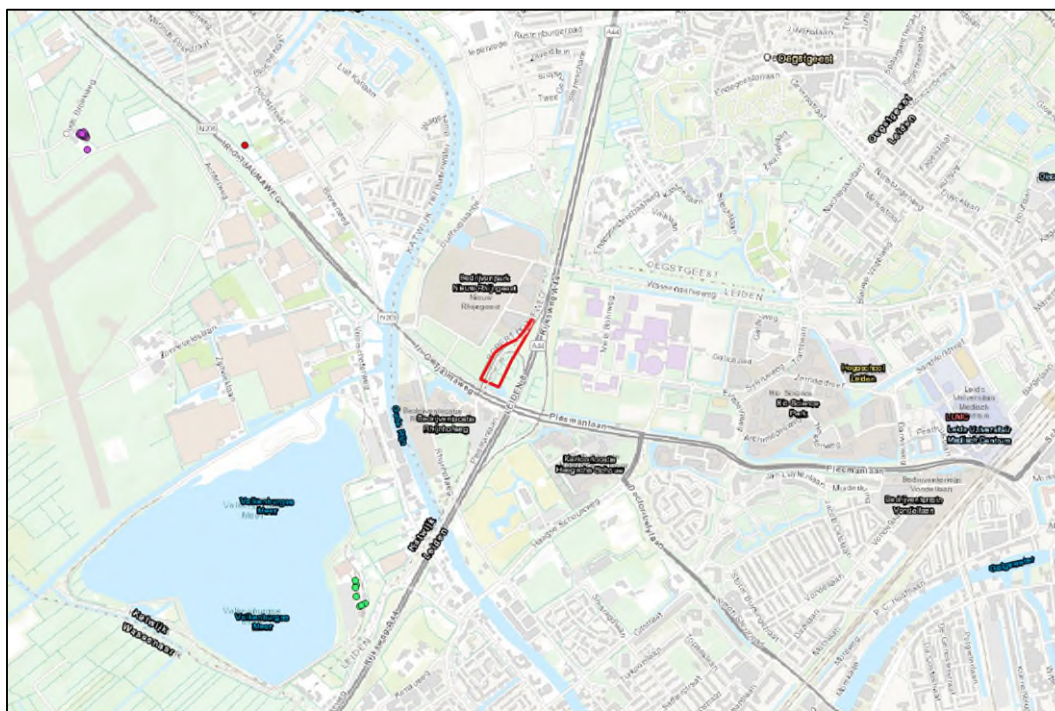
Muurbloem

De muurbloem komt voor op verweerde muren van kerken, ruïnes, stadsmuren en forten welke met zachte kalkspecie gevoegd zijn (FLORON, 2022). Uit bureauonderzoek is gebleken dat in de omgeving van het projectgebied waarnemingen van de soort gedaan zijn in het oude centrum van Leiden (NDFF, 2018-2023). Ter plaatse van het projectgebied zijn de hierboven genoemde biotopen niet aanwezig. Aanwezigheid van de muurbloem wordt uitgesloten.

Tengere distel

De tengere distel komt voor in het kustgebied, bermen, ruigten (kalkrijk), bouwterreinen, haventerreinen en zeeduinen. De standplaats is zonnig, open en droog met een matig voedselrijke tot voedselrijke bodem. De bodem bestaat uit klei, zand of stenige plaatsen (FLORON, 2022). Uit bureauonderzoek is gebleken dat diverse waarnemingen in de afgelopen 5 jaar zijn gedaan in de omgeving van het projectgebied. Al deze waarnemingen komen van één specifieke locatie waar zich waarschijnlijk een populatie bevindt (NDFF, 2018-2023). Deze ligt op circa 1,7 kilometer van het projectgebied. Het projectgebied betreft geschikt habitat voor de soort gezien het een open, zonnig braakliggend terrein met een zandbodem betreft. Zaden kunnen door zowel de wind als via de vacht van dieren verspreid worden. Aanwezigheid van de tengere distel binnen het projectgebied kan niet worden uitgesloten.

Effecten als gevolg van de werkzaamheden op de tengere distel worden in hoofdstuk 5 uiteengezet.

Figuur 4.6. Ligging van het projectgebied (rood kader) ten opzichte van de bekende groeiplaats van glad biggenkruid (groene punten), groot spiegelklokje (rode punten) en tengere distel (paarse punten) (bron achtergrond: Esri).

4.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in de nabijheid van het tracé. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten ingegaan.

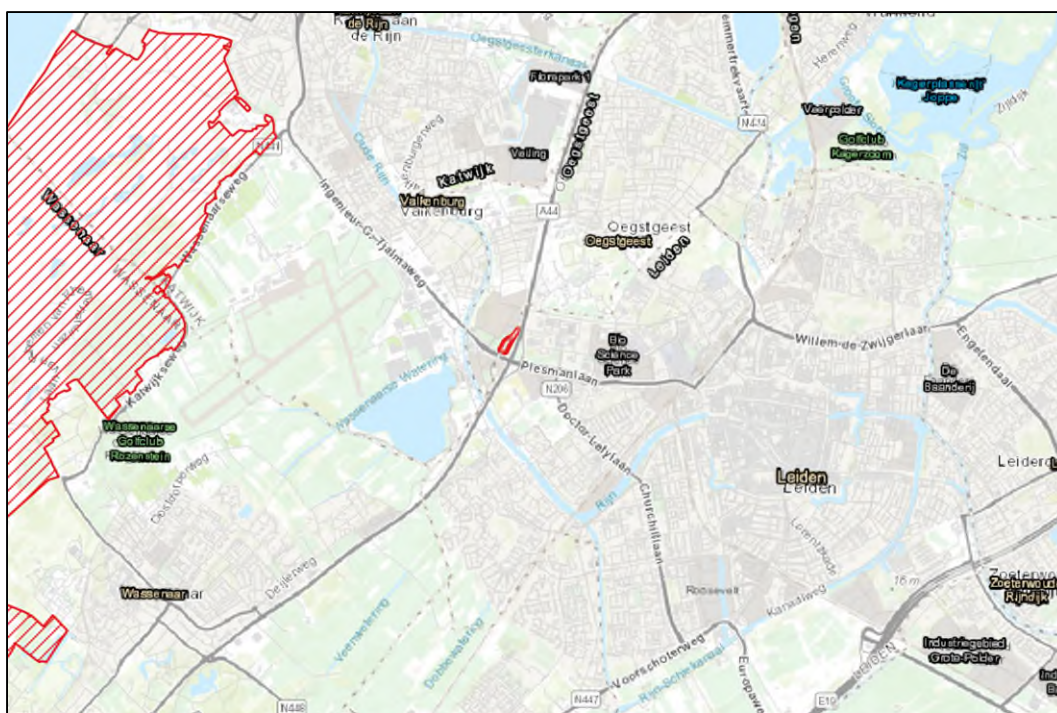
Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden

Soortgroep/soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemene broedvogels	Vogelrichtlijn en wet natuurbescherming (artikel 3.1)	Waarschijnlijk	Waarschijnlijk broedplaatsen aanwezig.
Huiswaluw	Vogelrichtlijn en wet natuurbescherming (artikel 3.1)	Mogelijk	Huiswaluwtil op buitengevel nabijgelegen kantoorgebouw
Platte schijfhoren	Habitatrichtlijn en Wet natuurbescherming (artikel 3.5)	Mogelijk	Mogelijk leefgebied aanwezig in naastgelegen watergangen.
Groot spiegelklokje, tengere distel, en glad biggenkruid	Wet natuurbescherming (artikel 3.10)	Mogelijk	Mogelijk groeiplaatsen aanwezig.

4.4 Beschermde gebieden

4.4.1 Gebiedsbescherming: Natura 2000-gebieden

Het tracé is niet gelegen in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden is gelegen op tenminste 3 kilometer van het tracé. Het betreft het ‘Meijendel en Berkheide’. ‘Meijendel en Berkheide’ is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Andere Natura 2000-gebieden liggen op tenminste 5,5 kilometer afstand van het projectgebied. In figuur 4.7 is de ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van het tracé weergegeven.

Figuur 4.7. Ligging Natura 2000-gebieden (rood gearceerd) ten opzichte van het projectgebied (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

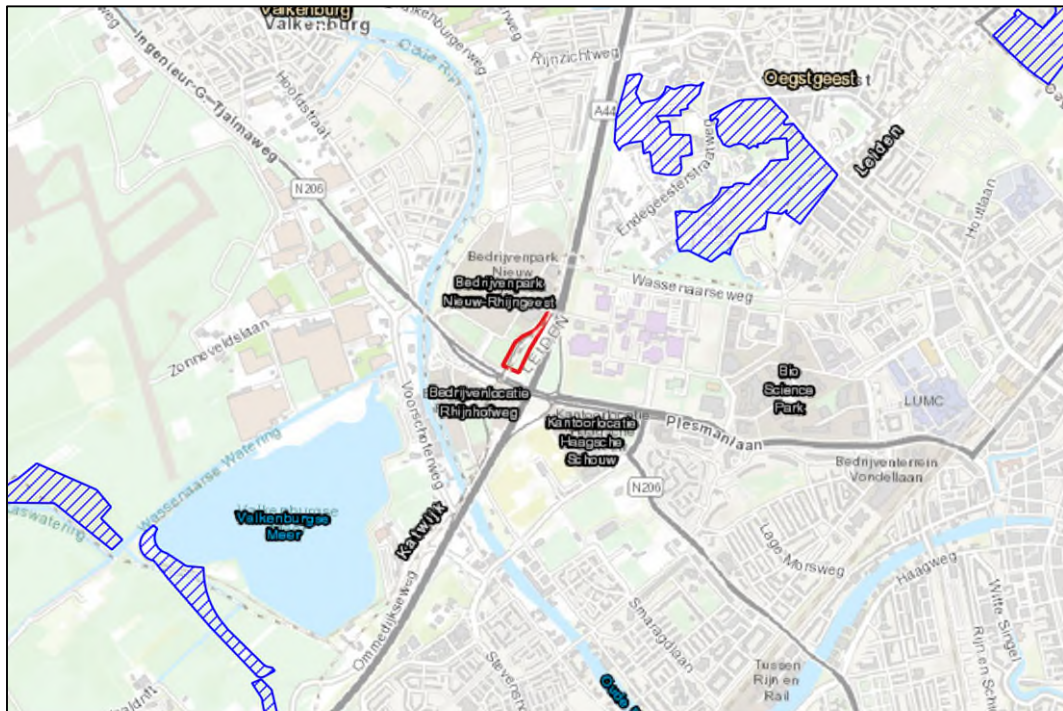
Tabel 4.3. Aangewezen habitattypen en habitatrichtlijnsoorten van het Natura 2000-gebied ‘Meijendel en Berkheide’.

Habitattypen (1)	Habitattypen (2)	Habitatrichtlijnsoorten
Embryonale duinen	Duindoornstruwelen	Nauwe korfslak
Witte duinen	Kranswierwateren	Kleine modderkruiper
Grijze duinen (kalkarm en kalkrijk)	Ruigten en zomen	Kamsalamander
Duinbossen (droog, vochtig en binnenduinrand)	Vochtige duinvalleien (open water, kalkrijk, ontkalkt en hoge moerasplanten)	Meervleermuis

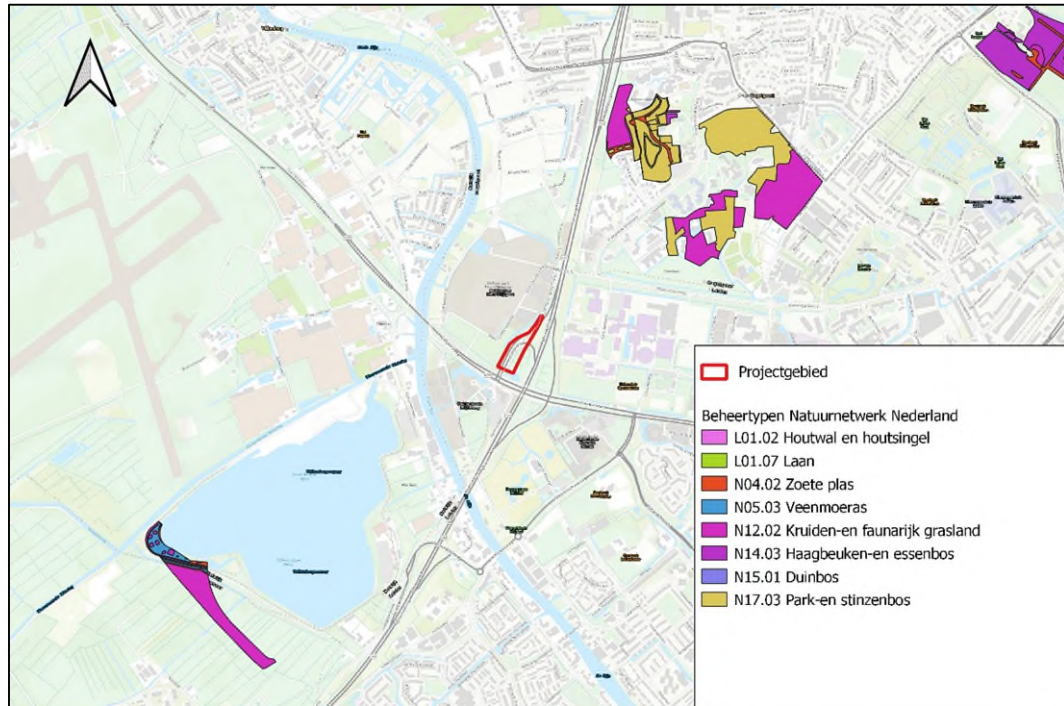

4.4.2 Natuur Netwerk Nederland (NNN)

In de omgeving van het projectgebied bevinden zich gebieden behorende tot Natuurnetwerk Nederland. Deze gebieden zijn weergegeven in figuur 4.8. Het projectgebied is niet gelegen in een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied bevindt zich op circa 600 meter ten noordoosten van het projectgebied. De beheertypen van de nabij gelegen NNN-gebieden zijn weergegeven in figuur 4.9.

Figuur 4.8. Ligging NNN (blauw gearceerd) ten opzichte van het projectgebied (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

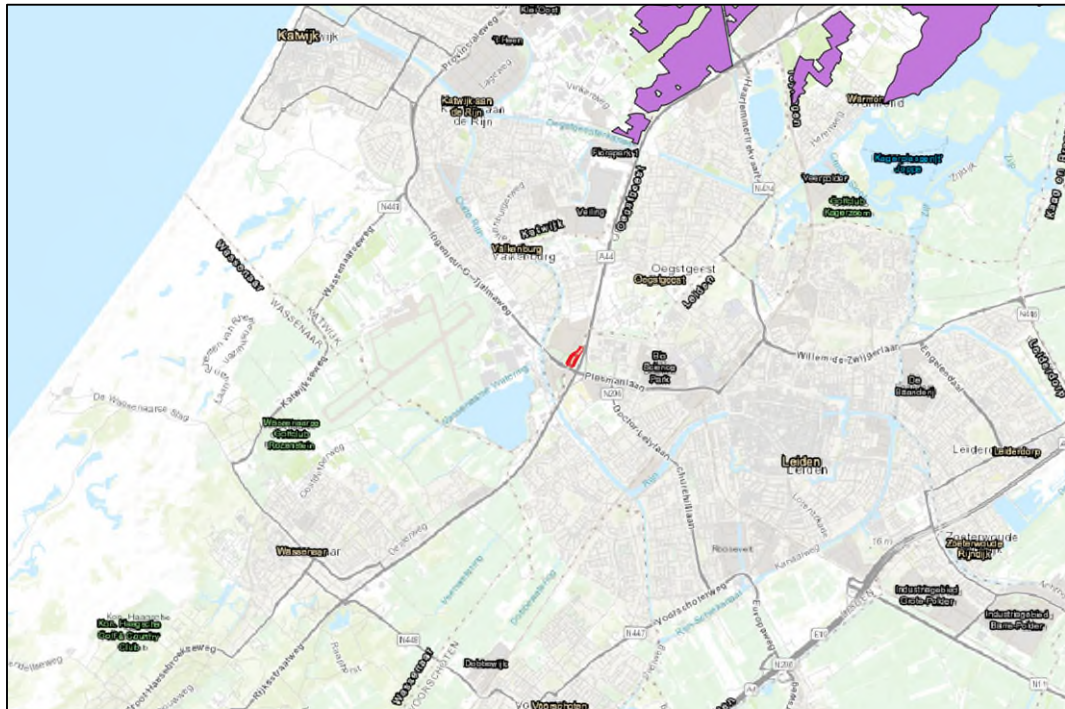

Figuur 4.9. Beheertypen van de nabij gelegen NNN-gebieden ten opzichte van het projectgebied (bron achtergrond: Esri).

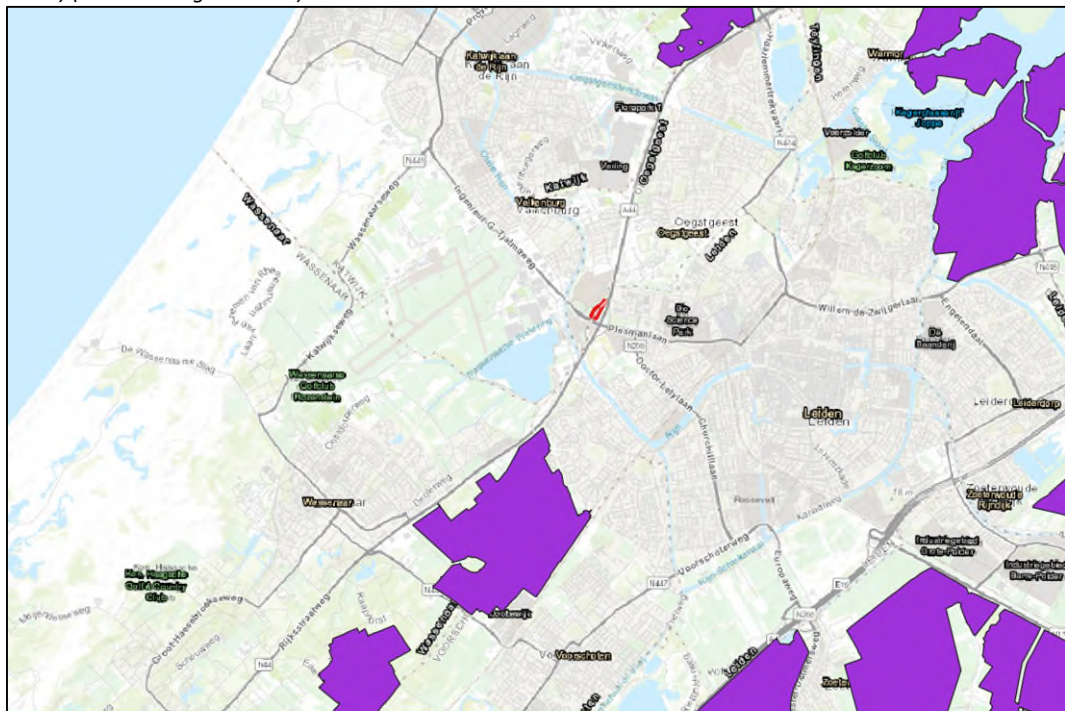
4.4.3 Beschermd grasland in de bollenstreek, belangrijke weidevogelgebieden en groene buffer (beschermingscategorie 1 en 2)

Het projectgebied is niet gelegen binnen beschermd grasland in de bollenstreek, belangrijke weidevogelgebieden of in de groene buffer. Deze gebieden bevinden zich respectievelijk op minimaal 2800, 1600 en 400 meter afstand van het projectgebied.

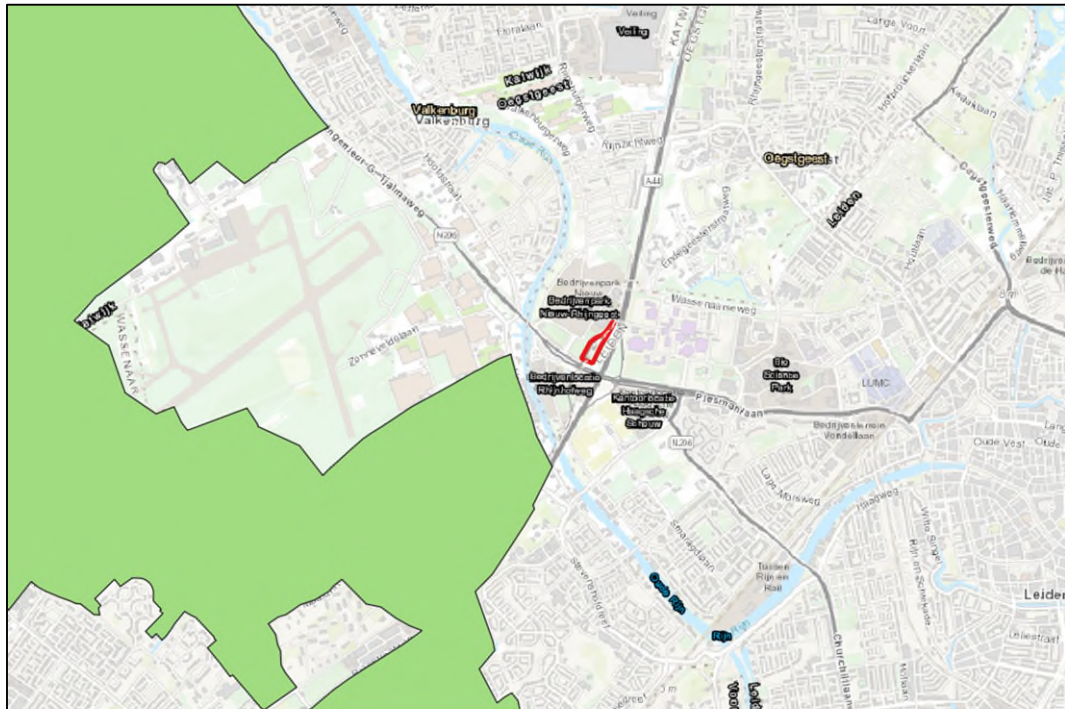

Figuur 4.10. Ligging van beschermd grasland in de bollenstreek (roze) ten opzichte van het projectgebied (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

Figuur 4.11. Ligging van belangrijke weidevogelgebieden (paars) ten opzichte van het projectgebied (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

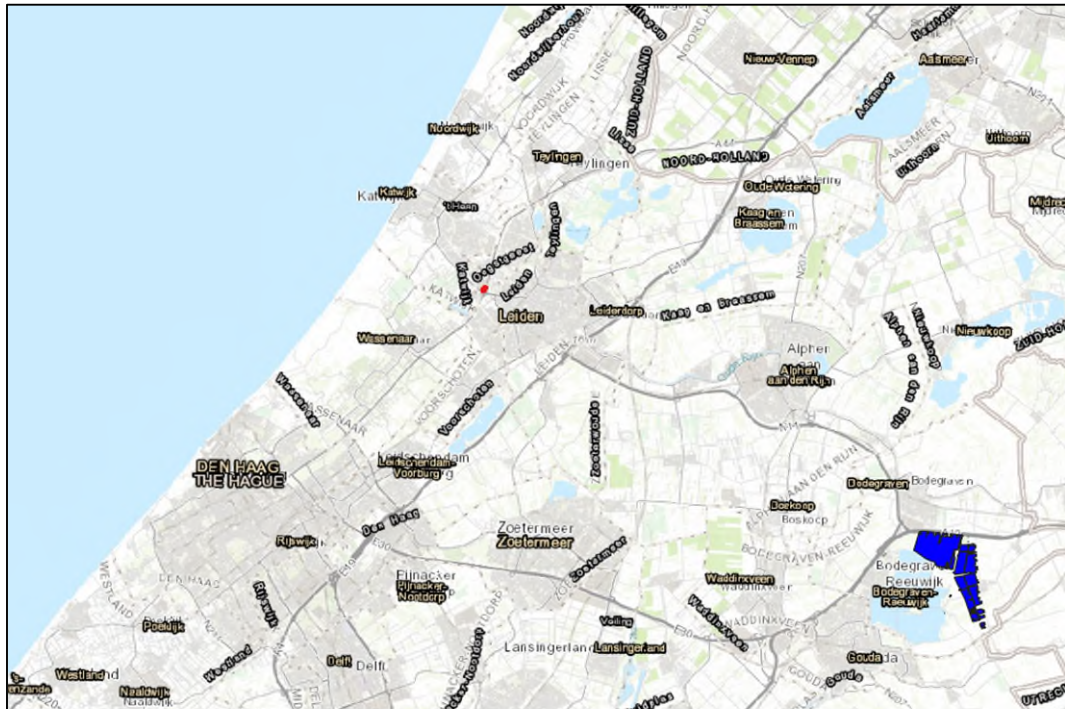

Figuur 4.12. Ligging van de groene buffer (groen) ten opzichte van het projectgebied (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

4.4.4 Ganzenrustgebied

Het projectgebied is niet gelegen binnen ganzenrustgebied. Het dichtstbijzijnde ganzenrustgebied is gelegen op circa 24 kilometer van het projectgebied.

Figuur 4.13. Ligging van ganzenrustgebied (blauw) ten opzichte van het projectgebied (rode punt) (bron achtergrond: Esri).

4.4.5 Strategische reservering natuur

Het projectgebied is niet gelegen binnen een gebied aangemerkt als strategische reservering natuur. Het dichtstbijzijnde gebied aangemerkt als strategische reservering natuur is gelegen op circa 8 kilometer van het projectgebied.

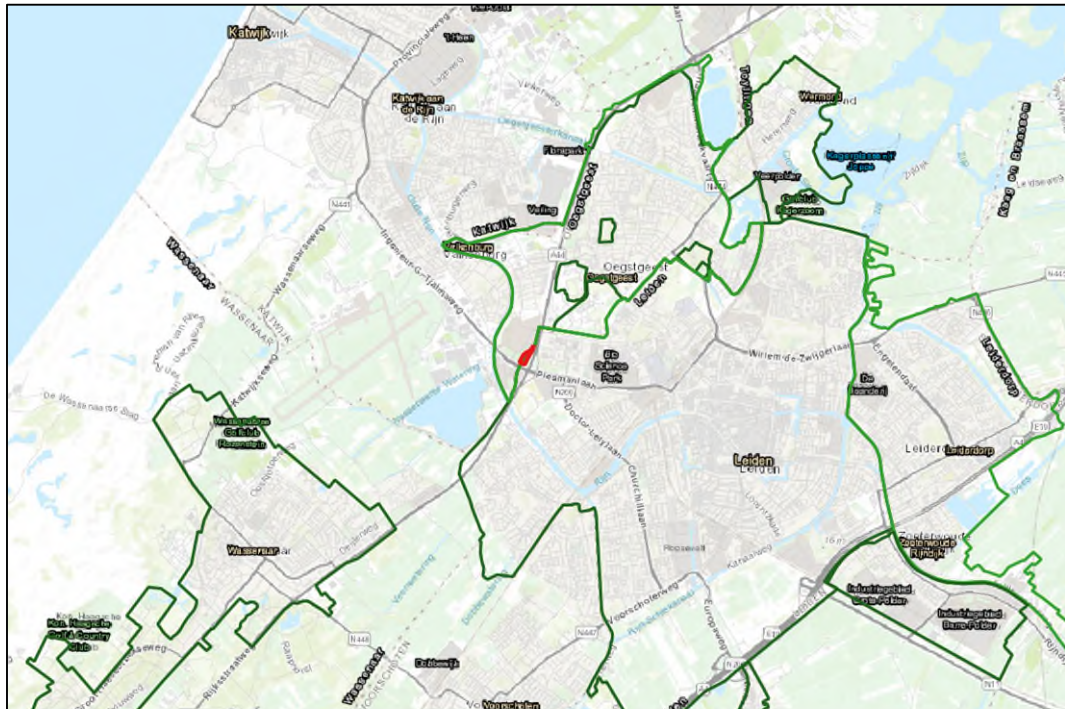

Figuur 4.14. Ligging van gebieden aangemerkt als strategische reservering natuur (bruin) ten opzichte van het projectgebied (rood kadert) (bron achtergrond: Esri).

4.5 Houtopstanden

Het projectgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Oegstgeest en Leiden (figuur 4.15). Houtopstanden binnen de bebouwde kom vallen niet onder het beschermingsregime van de Wnb. Binnen de bebouwde kom grenzen gelden voor het kappen van bomen de regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente.

Figuur 4.15. Grenzen van de bebouwde kom in het kader van de Boswet (groene lijnen) ten opzichte van het projectgebied (rood kader) (bron data: Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid) (bron achtergrond: Esri).

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit hier aangegeven. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied, provinciaal beschermde natuurgebieden en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

Van de volgende aspecten van de werkzaamheden moet het effect op de aanwezige beschermde natuurwaarden worden bepaald, zoals:

- Ten gevolge van betreding van het werkterrein met voertuigen en materieel kan de bodem en daarop groeiende vegetatie worden beschadigd of vernietigd;
- Door geluid en trilling veroorzaakt door de werkzaamheden kan verstoring van natuurwaarden in de omgeving van het werkterrein optreden (zoals broedvogels);
- De realisatie van een warmteontvangststation waardoor het aanwezige braakliggende terrein bebouwd wordt.

De uitvoerperiode van de werkzaamheden is nog niet bekend. Mogelijk worden de aanwezige bomen gekapt. Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen gebouwen gesloopt of watergangen aangetast.

5.2 Effecten op beschermde soorten

5.2.1 Vogels

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5) (huiswaluw)

Op de buitenruimte van het kantoor aan de westzijde van het projectgebied staat een huiswaluwtil. Het is onbekend of de til daadwerkelijk door huiswaluw benut wordt. De til zal als gevolg van de werkzaamheden niet fysiek aangetast worden. Een vrije aanvliegroute naar de til zal behouden blijven aangezien de watergang tussen het projectgebied en de til behouden blijft. De til bevindt zich op een locatie waar reeds veel menselijke activiteit aanwezig is. Significant aanvullende verstoring als gevolg van de werkzaamheden worden uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen benodigd voor de huiswaluw.

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele werkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd én indien geen concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming aan de orde.

De verwachting is dat op en rondom het projectgebied algemene broedvogels voorkomen, bijvoorbeeld in de watergangen en oevers ervan, in bomen en rondom gebouwen.

Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen (indicatief van 15 maart t/m 15 juli) uitgevoerd worden is verstoring niet aan de orde. Mogelijk worden de werkzaamheden deels in het broedseizoen uitgevoerd. In dat geval dienen broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen te worden door het projectgebied en de verstoringzone van de werkzaamheden ongeschikt te maken. Het ongeschikt maken van het projectgebied en de verstoringzone kan bijvoorbeeld gedaan worden door het plaatsen van (fluit)linten in het braakliggende terrein en het kortmaaien van de (oever)vegetatie voorafgaand aan het broedseizoen. Hiermee worden broedvogels buiten de verstoringzone van de werkzaamheden gehouden. Het functioneren van de preventieve maatregelen dient gecontroleerd te worden vanaf de plaatsing totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Tevens mogen de preventieve maatregelen geen negatieve effecten veroorzaken op andere beschermde natuurwaarden. Dit houdt onder andere in dat geen gebieden ongeschikt kunnen worden gemaakt waar jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn.

Indien de werkzaamheden starten in het broedseizoen, dient het projectgebied en de verstoringzone van de werkzaamheden voorafgaande aan de werkzaamheden door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het project- of verstoringgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

5.2.2 Weekdieren

Platte schijfhoren

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de watergangen aan weerszijden van het projectgebied potentieel leefgebied betreffen voor de platte schijfhoren. De watergangen zullen als gevolg van de werkzaamheden echter niet worden aangetast, waardoor er geen vervolgstappen benodigd voor de platte schijfhoren.

5.2.3 Vaatplanten

Tengere distel, groot spiegelklokje en glad biggenkruid

Het is niet uitgesloten dat binnen het projectgebied groeiplaatsen van deze soorten aanwezig zijn. Er dient in de bloeiperiode van deze soorten, van juni tot en met augustus, middels één veldbezoek een nader onderzoek naar de aanwezigheid van de tengere distel, het groot spiegelklokje en glad biggenkruid te worden uitgevoerd.

Indien de soort aanwezig blijkt te zijn en er niet kan worden uitgesloten dat de herinrichting van de locatie effect heeft op de beschermde plantensoorten, dan is aanvraag van een ontheffing noodzakelijk. De meest voor de hand liggende maatregel om de gevolgen van de effecten op de plantensoorten zoveel mogelijk te beperken is om deze te verplanten naar geschikt habitat in de directe omgeving van de planlocatie.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat Natura 2000-gebieden zijn gelegen op tenminste 3 kilometer van het projectgebied. Gezien de relatief kleine en kortdurende ingreep, de afstand en tussenliggende afscherpende elementen (zoals bebouwing en wegen) kunnen effecten door storingsfactoren zoals verdroging, versnippering, of verstoring door geluid, licht en trillingen op voorhand worden uitgesloten. Om te bepalen of er sprake is van (significant) negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden als gevolg van de stikstofemissie door het project, dient een nadere beschouwing uitgevoerd te worden middels een AERIUS berekening en mogelijk daaruit volgende vervolgstappen zoals een ecologische voortoets en passende beoordeling.

5.3.2 Effecten op NNN

Het projectgebied is buiten het NNN gelegen. De Provincie Zuid-Holland kent geen beleid omtrent externe werking op NNN. Effecten van werkzaamheden buiten de begrenzing van het NNN worden daarom niet getoetst. Er zijn geen vervolgstappen benodigd ten behoeve van het NNN.

5.3.3 Beschermde grasland in de bollenstreek, belangrijke weidevogelgebieden en groene buffer (beschermingscategorie 1 en 2)

Het projectgebied is niet gelegen in beschermd grasland in de bollenstreek, belangrijke weidevogelgebieden of groene buffer. Negatieve effecten op deze gebieden worden uitgesloten gezien de relatief kleine ingreep, de afstand en tussenliggende afscherpende elementen (zoals bebouwing en wegen).

5.3.4 Ganzenrustgebied

Het projectgebied is niet gelegen in een ganzenrustgebied. Negatieve effecten op deze gebieden worden uitgesloten gezien de relatief kleine ingreep, de afstand en tussenliggende afscherpende elementen (zoals bebouwing en wegen).

5.3.5 Strategische reservering natuur

Het projectgebied is geen gebied aangemerkt als strategische reservering natuur. Negatieve effecten op deze gebieden worden uitgesloten gezien de relatief kleine ingreep, de afstand en tussenliggende afscherpende elementen (zoals bebouwing en wegen)

5.4 Houtopstanden

Het projectgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Oegstgeest en Leiden (figuur 4.15). Houtopstanden binnen de bebouwde kom vallen niet onder het beschermingsregime van de Wnb. Binnen de bebouwde kom grenzen gelden voor het kappen van bomen de regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente.

6 Bronnen

BIJ12 (2017). Kennisdocument rugstreepad. Geraadpleegd van: [BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreepad-1.0.pdf](#)

Delft, van (2009). Atlastekst alpenwatersalamander. Nederlandse Fauna 9: 96-104. Geraadpleegd van: [Vuursalamander_Atlastekst.pdf \(ravon.nl\)](#)

Gubbels (2009). Atlastekst vuursalamander. Nederlandse Fauna 9: 87-95. Geraadpleegd van: [Vuursalamander_Atlastekst.pdf \(ravon.nl\)](#)

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2022). Informatiepagina N-2000 gebieden. Geraadpleegd van <https://www.natura2000.nl/gebieden>

Rijksdienst voor ondernemend Nederland (2022). Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Geraadpleegd van: [Lijst jaarrond beschermde nesten \(rvo.nl\)](#)

RAVON (2022a). Informatie ecologie van alpenwatersalamander. Geraadpleegd van: [Alpenwatersalamander \(ravon.nl\)](#)

RAVON (2022b). Informatie ecologie van vroedmeesterpad. Geraadpleegd van: [Vroedmeesterpad \(ravon.nl\)](#)

RAVON (2022c). Informatie ecologie van vuursalamander. Geraadpleegd van: [Vuursalamander \(ravon.nl\)](#)

Overige bronnen

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- FLORON
- Zoogdierverseniging
- Vlinderstichting
- Stichting Anemoon

Bijlage 1 Wettelijk Kader

Bijlage 1 Wettelijk Kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
  - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaar
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
	Kevers		brede geelrandwaterroofkever
gestreepte waterroofkever			kleine dwergvleermuis
juchtleerkever			kleine hoefijzerneus
vermiljoenkever			laatvlieger
Libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis		
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	walrus	
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zeeschildpad, lederschildpad, soepschildpad	Bultrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis	
	gladde slang	gestreepte dolfin	
	muurhagedis	gewone dolfin	
	zandhagedis	gewone spitsdolfijn	
Sporenplanten	geel schorpioenmos	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	grijze dolfin
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuimelaar
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
	platte schijfhoren		noordse vinvis, potvis
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		butskop

Bureaustudie Ecologie

Warmteontvangststation Vattenfall te Oegstgeest

projectnummer 0475588.100

3 juli 2023 revisie 00

LdM C.V.

	drijvende waterweegbree		dwergvinvis
	groenknolorchis		griend, witte dolfijn
	kruiwend moerasscherm		spitsdolfijn van gray

Tabel B. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoornpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbosparelmoervlinder		Konijn*
Veenhooibeestje	Molmuis		
Veldparelmoervlinder	Ondergrondse woelmuis*		
Zilveren maan	Ree*		
Reptielen	Adder	Rosse woelmuis*	
	Hazelworm	Steenmarter	
	Levendbarende hagedis	Tweekleurige bosspitsmuis*	
	Ringslang	Veldmuis*	
Libellen	Beekkrombout	Veldspitsmuis*	
	Bosbeekjuffer	Vos*	
	Donkere waterjuffer	Waterspitsmuis	
	Gevlekte glanslibel	Wezel**	
	Gewone bronlibel	Wild zwijn	
	Hoogveenglanslibel	Woelrat*	
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer	Kevers	
		Vliegend hert	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnactorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karthuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies.

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezelijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g	

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (EHS)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een

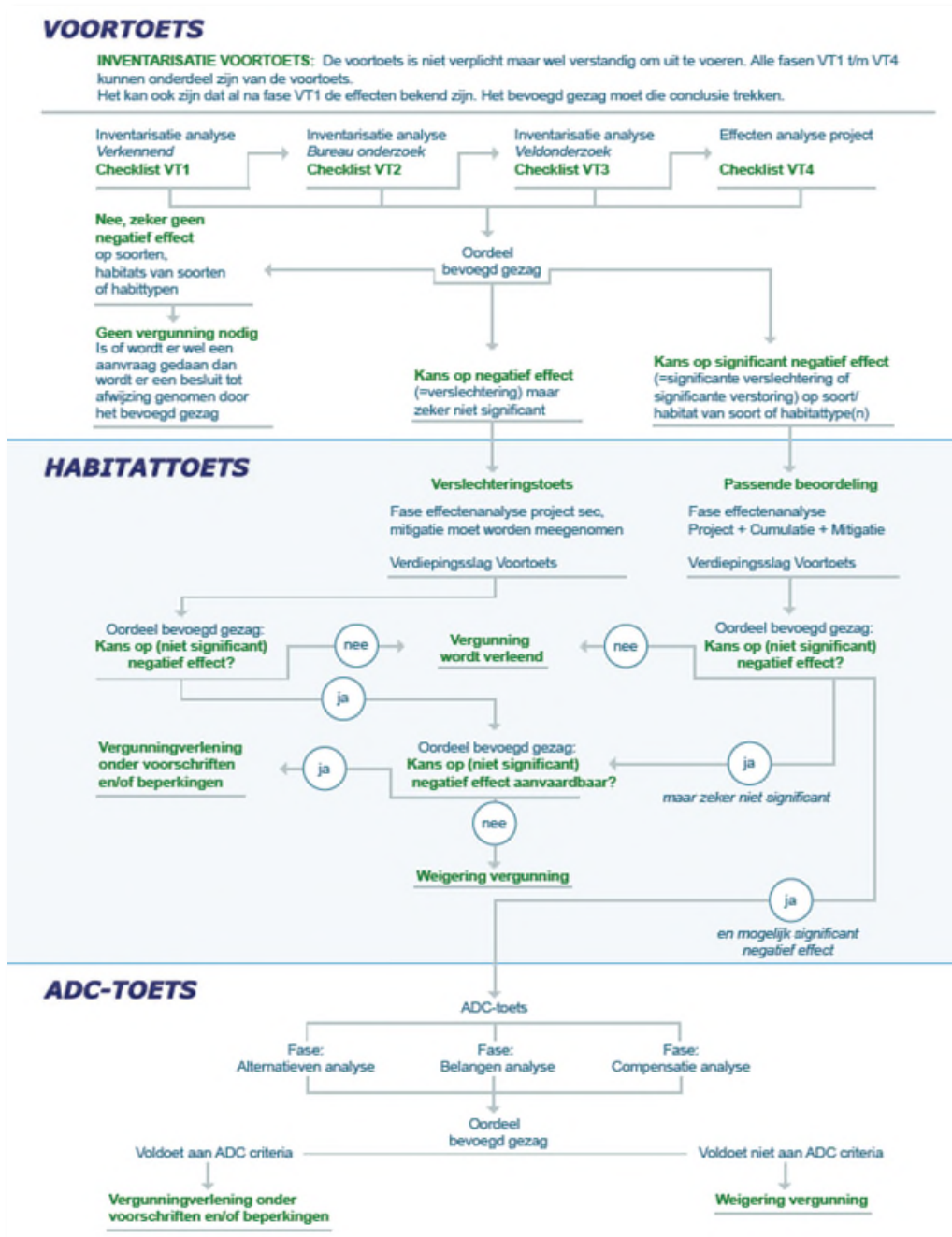
vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

www.anteagroup.nl

Copyright © 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.